

Que no

22/V/1977

el contradiguin

Els tractats gramaticals ens adverteixen que el verb *dir*, encara que acabi, en l'infinitiu, en *ir*, com *servir* o *morir*, no pertany a la tercera conjugació sinó a la segona. És una excepció que exigeix la coherència del sistema. De fet, el que ens importa, el que ens interessa de debò, és tenir en compte que *dir* no és cap verb incoatiu, és a dir, que no es conjuga com *servir* o *patir* (*serveixo, serveixes, serveix; pateixo, pateixes...*), sinó com *riure* o *moure* (*dic, dius, diu, diem...*).

I, el que hem dit, més que no pas per *dir* mateix, ens importa pel que fa als seus composts. Ningú no ignora que *dir* no es conjuga com *servir* sinó com *riure*: volem dir que tothom ho aplica. Però, en canvi, aquesta mateixa recta aplicació ja falla sovint en els composts de *dir*, especialment *contradir*, que és el més usual de tots, i també algun altre com *desdir*, *predir* i *redir*. Es «contradeix» a cada moment i Sempre el «contradeixen» són, efectivament, frases força usuals, però no corrents, és clar, pel que fa a la forma del verb: Es *contradiu* a cada moment i Sempre el *contradiuen*. Anàlogament, potsar molts admetrien sense reserves *Aviat se'n «desdeix»* i *No et «desdeixis»* de res, però el fet és que són frases incorrectes (per les formes del verb). Cal dir: *Aviat se'n desdiu* i *No et desdiguis* de res. Clarament es veu que no cal sinó seguir el model del verb *dir*: les formes *dius, diuen, diu* i *diguis*, són els models respectius de *contradiu, contradiuen, desdiu* i *desdiguis*.

Un cas anàleg és el del verb *adormir*, compost de *dormir*. *Dormir* és un verb de la tercera conjugació, però no és incoatiu (*dorm, dorms, dorm, etc.*). Doncs, en lloc de *De seguida m'adormeixo* i *No t'adormeixis* durant el concert, cal dir *De seguida m'adormo* i *No t'adormis* durant el concert.

ALBERT JANE